

20
23

L

Latvijas Dizaina
gada balva

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2023. gada 5. jūnijā

Noskaidroti Latvijas Dizaina gada balvas 2023 uzvarētāji

Piektdien, 2. jūnijā, kinoteātrī «Splendid Palace» paziņoti Latvijas Dizaina gada balvas (LDGB) 2023 ieguvēji piecās kategorijās, godinot labākos produktu, pakalpojumu, komunikācijas, vides un digitālo risinājumu dizaina jomās. *Grand prix* un Kultūras ministrijas prēmiju 2000 eiro apmērā saņēma arhitektūras birojs «Ēter» par izstādes «Weird Sensation Feels Good: The World of ASMR» scenogrāfiju Londonas Dizaina muzejā. Žūrija pasniedza arī četras speciālās atzinības, un radošo industriju komunikācijas platforma FOLD pasniedza savu īpašo balvu.

Latvijas Dizaina gada balvas 2023 ieguvēji:

- Uzvarētājs vides dizaina kategorijā un Latvijas Dizaina gada balvas 2023 *Grand prix* ieguvējs: izstāde «Weird Sensation Feels Good: The World of ASMR» Dizaina muzejā Londonā. Darba autori: «Ēter»
- Uzvarētājs digitālo risinājumu kategorijā: Videospēle «The Case of the Golden Idol», Darba autors: «Color Gray» – Andrejs un Ernests Kļaviņi.
- Uzvarētājs komunikācijas dizaina kategorijā un FOLD balvas ieguvējs: jauniešu organizācijas «Young Folks» vizuālā identitāte. Darba autore: Rūta Jumīte.
- Uzvarētājs pakalpojumu dizaina kategorijā: Dizaina studija bērniem Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā. Darba autori: LNMM Izglītības un pieejamības daļa – Kristīne Šica,

Elīna Bērziņa, Kortnija Māra Gurtlava sadarbībā ar dizaineri Lāsmu Kondrāti un ilustratori Kristīni Martinovu.

- Uzvarētājs produktu dizaina kategorijā: Militārais transportlīdzeklis «VR-1-FOX». Darba autors: Edijs Ļaksa.

Žūrija speciālās atzinības par noteikta aspekta izcilu risinājumu darbā saņēma:

- Par augstas kvalitātes maza mēroga dizaina intervenci atzinību saņēma Reiņa Hofmaņa, Alekseja Beļeckā un Ivetas Gabaliņas izstāde «Telpa Nr. 13» ISSP Galerijā.
- Par pašcieņas un piederības Latvijai veicināšanu ar dizaina paņēmieniem godināta Rīgas patriotu mēneša komunikācijas kampaņa.
- Kā ētisks un ilgtspējīgs dizains izcelta Sabīnes Skarules apģērbu kolekcija «Vaguely Latvian».
- Kā dizains ar izglītojošu un sociālu ietekmi apbalvota izglītojoša galda spēle «Izglāb rokrakstu», ko veidojuši Līga Rīga, Agrita Rinkeviča un Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēji.

Latvijas radošo industriju komunikācijas platformas FOLD īpašo balvu saņēma grafikas dizainere Rūta Jumīte par jauniešu organizācijas «Young Folks» vizuālo identitāti.

Uzvarētājs vides dizaina kategorijā un Latvijas Dizaina gada balvas 2023 *Grand prix* ieguvējs: izstāde «Weird Sensation Feels Good: The World of ASMR» Dizaina muzejā Londonā, Darba autori: «Ēter» — Kārlis Bērziņš, Niklāvs Paegle, Dagnija Smilga, Mārtiņš Starks. Darba pasūtītājs — Londonas Dizaina muzejs sadarbībā ar Zviedrijas Arhitektūras un dizaina centru «ArkDes»

Izstādes arhitektūra ir mēģinājums sintezēt ASMR (autonomā sensorā meridiāna reakcija) radošo lauku un tā bagātīgo materiālo pasauli apmeklētājam nolasāmā telpiskā valodā. Iedvesmojoties no spa kultūras, ūdens plūdums izstādē aizstāts ar laikmetīgo mediju plūsmām, cenšoties radīt drošības un privātuma atmosfēru publiskā telpā, kur lielāks cilvēku daudzums tiek izaicināts ļauties vienlaicīgai relaksācijai. Izstādes dizains piedāvā jaunu publisko telpu — akustiski piesātinātu vidi, kas ļauj izstādes apmeklētājiem iegrimt multisensorā pietuvinātas ieskatīšanās, klausīšanās un jušanas pieredzē.

Uzvarētājs digitālo risinājumu kategorijā: Videospēle «The Case of the Golden Idol»

Darba autors un pasūtītājs: «Color Gray» — Andrejs un Ernests Kļaviņi

«The Case of the Golden Idol» ir digitāla detektīvspēle, kurā spēlētājam jānoskaidro divpadsmit noslēpumainu nāvju cēloņi un to savstarpējā saistība četrdesmit gadu laika posmā. Spēles vizuālais tēls izmanto «pixelart» stilizāciju un groteskus tēlus, kas raisa asociācijas ar 1990. gadu piedzīvojumu spēlēm. «The Case of the Golden Idol» strādā arī uz vājām datorsistēmām, un tās spēlēšanai nav nepieciešama ātra reakcija vai iepriekšējas iemaņas datorspēlēs, līdz ar to tā ir pieejama un potenciāli interesanta ikvienam.

Uzvarētājs komunikācijas dizaina kategorijā un FOLD balvas ieguvējs: Jauniešu organizācijas «Young Folks» vizuālā identitāte. Darba autore: Rūta Jumīte. Darba pasūtītājs: «Young Folks»

«Young Folks» ir jauniešu organizācija Latvijā, kas sastāv no vairāk nekā divdesmit jauniešu iniciētām un vadītām apakšorganizācijām. «Young Folks» vizuālā identitāte palīdz veidot individuālu atpazīstamību, kā arī kopīgu vizuālo valodu visām apakšorganizācijām, arī tām, kas tiktu izveidotas nākotnē. Vizuālā identitāte ietver dinamisku virsrakstu veidošanas principu un vienkāršu aplikatīvu ilustrāciju veidošanu, ko ikviens organizācijas dalībnieks var izmantot, atvasināt un iedzīvināt neatkarīgi no savām grafikas dizaina iemaņām, vecuma grupas un digitālo rīku pieejamības. Tādējādi vizuālā identitāte kalpo kā rīku sistēma, ko izmanto un pilnveido jaunieši paši un kas dzīvo līdzī organizācijas attīstībai.

Uzvarētājs pakalpojumu dizaina kategorijā: Dizaina studija bērniem Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā. Darba autori: Latvijas Nacionālais mākslas muzeja Izglītības un pieejamības daļa — Kristīne Šica, Elīna Bērziņa, Kortnija Māra Gurtlava — sadarbībā ar dizaineri Lāsmu Kondrāti un ilustratoru Kristīni Martinovu. Darba pasūtītājs: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs kļuvis par bērniem vēl draudzīgāku un aizraujošāku vietu, kur dizainu var radoši iepazīt jaunajā aktivitāšu studijā. Dizaina studija bērniem ļauj mazajiem muzeja apmeklētājiem izmēģināt spēkus keramikas, kinētikas, plakātu dizaina un aušanas jomā, sajust dizaina materiālu atšķirības un ieklausīties stāstos, ko atklāj interaktīvais skaļrunis «Babbit». Studija aicina saistošā veidā izzināt muzejā apskatītās tēmas un ģimenēm veidot ciešāku saikni ar dizainu ikdienā.

Uzvarētājs produktu dizaina kategorijā: Militārais transportlīdzeklis «VR-1-FOX». Darba autors: Edijs Ļaksa. Darba pasūtītājs: «VR Cars»

«VR-1-FOX» ir militārais transportlīdzeklis ar atvērta tipa virsbūvi, kas izstrādāts un izgatavots Latvijā pēc Nacionālo bruņoto spēku pasūtījuma. Šis auto ir unikāls ar tā veikspēju, apvienojot sevī vieglā bagija manevrētspēju un apvidus auto izturību. Spējīgs doties pat visgrūtākajās bezceļu misijās, tas ir īpaši piemērots ātrai personāla un kravu transportēšanai. Auto dizainā iekļauts vēstījums par mērķtiecību, nepiekāpību un spēju adaptēties. Tā kā militārajam transportlīdzeklī jāsaplūst ar apkārtējo vidi, auto krāsojumu definējusi mūsu apvidum raksturīgā dabas ainava, kā arī NATO vadlīnijas.

Žūrijas speciālo atzinību par augstas kvalitātes maza mēroga dizaina intervenci saņēma izstāde «Telpa Nr. 13» ISSP Galerijā. Darba autori: Reinis Hofmanis, Aleksejs Beļeckis, Iveta Gabaliņa.

Izstādes scenogrāfijas ideja ietver galerijas telpas arheoloģijas — esošo starpsienu, pieguļošās ārtelpas un skatlogu īpatnību — izmantošanu mākslinieka darba koncepcijas pastiprināšanai. Telpas pārveide izriet no fotogrāfa Reiņa Hofmaņa darbu sērijas, kurā fiksēti cilvēku pārveidoti publiski interjeri. Scenogrāfiskie risinājumi pārņem Hofmaņa cilvēka un vides attiecību vizuālos novērojumus par to, kā interjeru estētiskā un funkcionālā pārveide un pielāgošana radījusi savādi neloģisku, bet vienlaikus sirsniņu iznākumu.

Žūrijas speciālo atzinību par pašcieņas un piederības Latvijai veicināšanu ar dizaina paņēmieniem saņēma Rīgas patriotu mēneša komunikācijas kampaņa. Autori: Eva Abduļina, Jānis Klaučs, Dārta Apsīte.

Rīgas pilsētas komunikācija valsts svētku mēnesī apvieno Latvijas valsts karogu stāstus no dažādiem privātiem un vēsturiskiem avotiem un Knuta Skujenieka dzeju par ikviena iekšējo brīvību. Blakus dzejas rindām par brīvību, kas jāuztur pašiem un neatkarīgi no ārējiem apstākļiem jākopj, apkopot stāsti ar mūsu karoga sargātājiem — cilvēkiem, kuri nebrīves gados ir slēpuši, glabājuši, izārdījuši, un paņēmuši sev līdzīgu Latvijas karogu, tādējādi kļūstot arī par Latvijas sargātājiem. Vienam otru papildinot, šie divi stāsti veido metaforisku brīvības pīni.

Žūrijas speciālo atzinību par ētisku un ilgtspējīgu dizainu saņēma apģērbu kolekcija «Vaguely Latvian». Autore: «Skarule».

Apģērbu kolekcija «Vaguely Latvian» ir dizaineres Sabīnes Skarules iepriekšējās kolekcijās aizsāktā stāsta par «garo laiku» turpinājums. Pandēmijas laika lēnais dzīves ritējums iedvesmoja autori pētīt cilvēku attiecības ar nekā nedarīšanu un to pavadošajām ilgām. Kā nekā nedarīšana, laika nosīšana varētu būt auglīgāka par kaut kā darīšanu? Apģērbu kolekcija tapusi Latvijā,

sadarbojoties ar vietējiem amatniekiem, kā arī eksperimentējot ar jauniem materiāliem un to savienojumiem.

Žūrijas speciālo atzinību par dizainu ar izglītojošu un sociālu ietekmi saņēma izglītojoša galda spēle «Izglāb rokrakstu». Autori: Līga Rīga Bērziņa, Agrita Rinkeviča, Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēji — Maija Rozenfelde, Barbara Ābele, Liene Jākobsone, Martins Fosleitners (Martin Foessleitner), Ilze Kundziņa.

«Izglāb rokrakstu» ir izglītojoša galda spēle rakstītprasmes attīstīšanai bērniem no četrus gadu vecuma. Spēles mērķis ir ieinteresēt bērnus rakstīt ar roku, kā arī aizraujošā veidā pievērst uzmanību pareizai drukāto un rakstīto burtu un to savienojumu rakstības apguvei jau agrīnā vecumā. Spēle veidota ierastā galda spēļu formātā ar laukumu un 185 uzdevumu kartītēm. Katrā uzdevumu kartītē ir iestrādāts QR kods, kas atklāj video animācijas. Tās viegli uztveramā veidā parāda, kā ir jāraksta katrs rakstītais vai drukātais alfabēta burts, kurš pēc parauga jāatveido uz caurspīdīgas tāfelītes.

Latvijas Dizaina gada balvai 2023 kopumā tika iesniegti 159 darbi, kas ir līdz šim lielākais pieteikto darbu skaits augstākajam apbalvojumam dizaina jomā Latvijā. Dalībai konkursa otrajā kārtā atlases žūrija izvirzīja 59 darbus, kurus fināla žūrijas locekļi spraiģās diskusijās vērtēja, klātienē tiekoties LIAA Radošo industriju inkubatora telpās 30. un 31. maijā. Fināla žūrijas sastāvā darbojās septiņi pieredzējuši dizaina profesionāļi. Līdzās Latvijas pārstāvjiem darbus vērtēja arī trīs ārvalstu eksperti:

- **Maiks Džeims Bonds** (Mike James Bond, Londona, Lielbritānija) — **fināla žūrijas priekšsēdētājs**, dizaina stratēģis, aģentūras «Bond and Coyne» līdzdibinātājs un direktors;
- **Audrone Drungilaite** (Audronė Drungilaitė, Viļņa, Lietuva) — produktu dizainere, Viļņas Mākslas akadēmijas Inovāciju centra direktore;
- **Brigita Bula** — biroja «Brigita Bula arhitekti» vadošā arhitekte un Latvijas Arhitektu savienības padomes locekle;
- **Emīls Romāns Frūge** (Emil Roman Frøge, Kopenhāgena, Dānija) — dizainers, aģentūras «Archival Studies» partneris un radošais direktors;
- **Ingūna Elere** — vadošā dizainere dizaina studijā «H2E», Latvijas Mākslas akadēmijas profesore, SEG D Riga Chapter līdzdibinātāja;
- **Kristaps Šteimanis** — mākslinieciskais direktors digitālā dizaina, konsultāciju un izstrādes uzņēmumā «Cube»;
- **Liene Drāzniece** — grafikas dizainere, kosmētikas uzņēmuma «Madara Cosmetics» līdzdibinātāja un vadošā dizainere.

Fināla žūrija vērtēja iesniegtos darbus atbilstoši konkursa nolikumā definētajiem vērtēšanas kritērijiem, katram no tiem piešķirot no viena līdz desmit punktiem:

- idejas oriģinalitāte un jaunrade,
- problēmas nostādne un risinājumu atbilstība darba uzdevumam,
- koprade, ieinteresēto pušu iesaiste un sadarbība darba procesā,
- funkcionalitāte un tehnoloģiskais risinājums,
- estētika un citas pieredzes kvalitātes dimensijas,
- ekonomiskā nozīmība, ilgtspēja un apritīgums,
- sociālā nozīmība, iekļaušana, pieejamība un piekļūstamība.

Latvijas Dizaina gada balva ir augstākais apbalvojums dizaina jomā Latvijā, ko pasniedz ar mērķi apzināt, izvērtēt un popularizēt Latvijas dizaineru sasniegumus, kā arī veicināt Latvijā radīta dizaina izmantošanu un dizaina nozares attīstību.

Latvijas Dizaina centrs ir Eiropas Dizaina asociāciju apvienības (BEDA) biedrs un Eiropas Komisijas stratēģiskās iniciatīvas «Jaunais Eiropas Bauhaus» oficiālais partneris. Latvijas Dizaina centrs piedalās nacionālās dizaina politikas veidošanā, pētniecībā un izglītošanā, iniciējot sadarbību un stratēģiskas partnerības ar citām dizaina organizācijām, dizaineriem, uzņēmumiem un dizaina lietotājiem. Ar Kultūras ministrijas atbalstu Latvijas Dizaina centrs uztur radošo industriju komunikācijas platformu FOLD.

Latvijas Dizaina gada balva

Web dizainabalva.lv

Facebook [@dizainagadabalva](#)

Instagram [@designawardlv](#)

Latvijas Dizaina centrs

Web latviandesigncentre.com

Facebook [@latviandesigncentre](#)

Instagram [@latviandesigncentre](#)

Twitter [@designcentreLV](#)

Saziņai un papildu informācijai:

Dita Danosa

Latvijas Dizaina centra vadītāja

29266332

Dita.Danosa@latviandesigncentre.com